

Eco Fjord Farming AS
Toftsundet

8909 BRØNNØYSUND

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Fossan/Røyrane-Løtvedt
Telefon:
Vår referanse: 17/1827
Deres referanse:
Dato: 23.03.2018

Att:
Henning Andre Urke

ECO FJORD FARMING AS 918462511 - AVSLAG PÅ SØKNAD OM UTVIKLINGSTILLATELSER

Innledning

Fiskeridirektoratet viser til søknaden fra Eco Fjord Farming AS (heretter kalt søker), om fire utviklingstillatelser til konseptet «Oasen». Søknaden ble mottatt hos Fiskeridirektoratet den 30. januar 2017. Videre leverte søker supplerende opplysninger om konseptet den 15. november 2017.

Søknaden

I det følgende gjengis i hovedtrekk de deler av søknaden som har hatt avgjørende betydning for vedtaket.

Konseptet «Oasen» beskrives og illustreres i korte trekk gjennom søknaden som et akvakulturanlegg bestående av 8 (2 rekker med 4 i hver) tilsynelatende tradisjonelle merder med luseskjørt. Mellom merdene står det en lang rekke med parvise plankton- og lusefiltre hvor to filtre forsyner en merd. Filtrene står i rør hvor vann pumpes fra valgt dybde. Det filtrerte vannet føres videre over i en tradisjonell merd som er «lukket» i de øverste meterne med en tett presenning. Konkret dybde på presenningen er i likhet med filtrenes egenskaper noe som i følge søker må utprøves og optimaliseres for formålet. En nærliggende flåte skal støtte anlegget med relevante prosesseringsanlegg til eksempelvis håndtering av den filtrerte massen.

Målsetningen til søker er å oppnå en fullskala prøveproduksjon i et delvis lukket oppdrettsanlegg der en gjennom utvikling, uttesting og implementering av storskala planktonfiltre for overflatevannet oppnår et lusefritt oppdrettsmiljø gjennom hele produksjonssyklusen.

Dersom filteret fungerer som tiltenkt ser søker for seg et oppdrettsmiljø i den lukkede delen av merden hvor det vil være fravær av lusesmitte, en stabil vanntemperatur og –kjemi, og en optimal og kontinuerlig vannutskiftning uten perioder med lave oksygenverdier. Søker forventer at dette vil gi vesentlig bedret vekst, lavere fôrfaktor og lavere dødelighet.

Regelverk

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5:

§ 22. Særlige formål

(...)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

(...)

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (...)

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere. (...)

Fiskeridirektoratets vurdering

Avgjørelsen av om det skal innvilges utviklingstillatelser bygger, jf. bestemmelsen gjengitt over, på en skjønsmessig, faglig vurdering. Det følger av retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelse¹ at det er opp til forvaltningens skjønn å vurdere prosjektet

---

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Nærings- og fiskeridepartementet

og om kriteriene for tildeling er oppfylt. Søker har ikke rettskrav på å få tildelt utviklingstillatelse selv om prosjektet innebærer betydelige investeringer og innovasjon. Det stilles strenge krav for å få utviklingstillatelser og listen for å få slik tillatelse ligger høyt.

Hovedformålet med tillatelser til akvakultur til matfisk av laks, ørret og regnbueørret til utviklingsformål er å bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode, jf. laksetildelingsforskriften § 22 annet ledd. Ifølge retningslinjene er formålet også å stimulere til økt bærekraft, ønsket omstilling og innovasjon og økt samlet verdiskaping i næringen. Videre skal utviklingstillatelser legge til rette for et teknologiløft i næringen ved at det gis akvakulturtillatelser til prosjekter som innebærer utvikling av nye teknologiske løsninger.

Utviklingstillatelser kan tildeles til prosjekter som kan bidra til å «utvikle teknologi», jf. laksetildelingsforskriften § 22 annet ledd. Ifølge retningslinjene er ordningen avgrenset til produksjonsteknologisk utstyr/installasjoner.

Det omsøkte konseptet innebærer utvikling av utstyrsteknologi og faller dermed inn under virkeområdet som oppstilles i retningslinjene. Fiskeridirektoratet legger etter dette til grunn at konseptet faller innenfor formålet med utviklingstillatelsene.

Vurdering av betydelig innovasjon

Utviklingstillatelser kan som nevnt kun tildeles prosjekter som innebærer «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften § 23b første ledd.

Retningslinjene slår fast at hva som skal anses som betydelig innovasjon er en skjønnsmessig vurdering. Det skal ved vurderingen tas utgangspunkt i definisjonen av utviklingsarbeid. Retningslinjene viser til Statistisk Sentralbyrås (SSB) definisjon av utviklingsarbeid som: «*..systematisk virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring og som er rettet mot: å fremstille nye eller vesentlig forbedrede materialer, produkter eller innretninger.*» I retningslinjene fremheves det at utviklingsarbeid skal inneholde et *nyhetselement* og at det skal være knyttet en viss *usikkerhet* til resultatet. Fiskeridirektoratet tolker dette som at innovasjon vil være resultatet av utviklingsarbeid og at selve utviklingsarbeidet er en innovativ prosess. Da en eventuell innovasjon er produktet av utviklingsarbeidet, vil det være usikkerhet knyttet til grad av innovasjon når denne skal vurderes på forhånd. Det vil dermed være prosjektets potensiale for betydelig innovasjon Fiskeridirektoratet vurderer ved behandling av søknaden.

I følge SSBs definisjon av utviklingsarbeid tar utviklingsarbeid utgangspunkt i eksisterende kunnskap, men den eksisterende kunnskapen må anvendes til å fremstille noe nytt. I laksetildelingsforskriften § 23b annet ledd presiseres det at «*(u)tviklingsarbeid skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bære være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere.*» Vurderingstema vil etter dette være i hvilken grad det er redegjort for at eksisterende

kunnskap er satt sammen på en måte som gir potensiale for å utvikle produksjonsteknologi. Teknologien som utvikles må videre være ny eller vesentlig forbedret i forhold til det som er i alminnelig kommersiell bruk på akvakulturområdet.

Slik Fiskeridirektoratet vurderer konseptet dreier det seg i all hovedsak om pumping av inntaksvann i rør fra dypet, hvor det i røret står et konisk planktonfilter som i tillegg til plankton vil filtrere ut lus og dermed redusere lusesmitte. Det filtrerte vannet føres videre over i en tradisjonell merd som er «lukket» i de øverste meterne med en tett presenning. Konkret dybde på presenningen er i likhet med filternes egenskaper noe som må utprøves og optimaliseres for formålet.

Søker fremhever hvilke fordeler de mener det koniske planktonfilteret har, sammenlignet med tradisjonelle bånd- og trommelfilter for anvendelse der hvor vannmengden er stor og massen som filtreres ut er relativt liten. Søker beskriver en videreutvikling av dette planktonfilteret med tanke på at det nå skal stå i et rør. Gjennomstrømming, filterflate samt spylesystemer og roteringsmaskineri må utvikles til dette formålet.

Konseptet er blant annet dokumentert gjennom en forankringsanalyse, hvor hele anlegget er modellert og eksponert for generelle sjøtilstander med relativt beskjedne verdier. Analysen viser at inntaksrørene har lett for å komme i konflikt med nøtene når anlegget eksponeres for bølger og strøm. Analysen fremstår som relativt preliminær, men til tross for dette så er ikke den nevnte, til dels kritiske utfordringen kommentert i den øvrige søknadsteksten.

Konseptet tar primært for seg utfordringer med lakselus og søker håper å unngå dette problemet ved å filtrere ut lusesmitte fra inntaksvannet og «lukke» den øvre delen av merden med en tett presenning. Fiskeridirektoratets vurdering er at søker ikke kan sannsynliggjøre at hypotesen stemmer, da det ikke er vist at dette lar seg gjennomføre konstruksjonsmessig. Fiskeridirektoratet registrerer at søker bruker ordet «lukket» om de øverste meterne av merden. Etter Fiskeridirektoratets vurdering kan imidlertid den tette presenningen sammenlignes med et konvensjonelt luseskjørt, hvor virkningsgraden med tanke på lusesmitte kan diskuteres sett i lys av eksempelvis skjørtedybde og sjøtilstand.

For at prosjektet kan sies å medføre betydelig innovasjon må arbeidet skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk, og ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere. Luseskjørt er allerede i dag et utbredt tiltak i næringen for å begrense lusepåslag i merdene. Tar man utgangspunkt i et tradisjonelt akvakulturoppsett bestående av 4 hovedkomponenter kan man si at luseskjørtet og inntaksrør med filter sorterer under «ekstrautstyr» i dette konseptet. Når det gjelder dette elementet skiller ikke det omsøkte konseptet seg i nevneverdig grad fra alminnelig kommersiell teknologi. Spørsmålet blir da om et videreutviklet planktonfilter innlemmet i et inntaksrør for å oppnå de effektene som oppstilles i søknaden er tilstrekkelig for at konseptet som helhet vil kunne oppnå kriteriet om betydelig innovasjon.

Ulike former for filtrering av sjøvann er relativt kjent teknologi fra eksempelvis lukket og landbasert akvakultur. Utviklingselementet i denne sammenheng er en videreutvikling av et konisk planktonfilter for bruk i et lukket rør med mål om å filtrere ut lusesmitte.

Fiskeridirektoratet finner at også dette elementet innebærer videreutvikling av kjent teknologi.

Fiskeridirektoratet har etter dette kommet til at det omsøkte konseptet ikke oppfyller kravet om «*betydelig innovasjon*», jf. laksetildelingsforskriften §23b.

Ettersom Fiskeridirektoratet har kommet til at vilkåret om betydelig innovasjon ikke er oppfylt, går vi ikke inn på vurderingen av hvorvidt prosjektet oppfyller de øvrige vilkårene for tildeling av utviklingstillatelse etter laksetildelingsforskriften § 23b.

Fiskeridirektoratets vedtak

Etter en vurdering av søknaden har Fiskeridirektoratet kommet til at det omsøkte prosjektet ikke oppfyller vilkåret om «betydelig innovasjon», jf. laksetildelingsforskriften §§ 22 annet ledd og 23b første og annet ledd. Fiskeridirektoratet avslår etter dette søknaden fra Eco Fjord Farming AS om fire utviklingstillatelse.

Klagerett

Dette vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Se vedlagte skjema.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Eco Fjord Farming AS	Toftsundet	8909	BRØNNØYSUND
----------------------	------------	------	-------------

Kopi til:

Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
----------------------------------	-------------------	------	------

Vedlegg

Eco Fjord Farming AS - avslag på søknad om utviklingstillatelse